

Marko Pomerants

KÜSIMUS: Aitäh, lugupeetud eesistuja! Hea keskkonnaminister! Muidugi veeseaduse ajakohastamisest tulenevalt võiks küsida seda, et millal tuleb pidu, millal me tähistame 100. korda veeseaduse muutmist, sest ma arvan, et umbes sealkandis selle seaduse muutmise kordadega ka ollakse. **Aga mu küsimus puudutab koalitsioonilepet ja ka põhjaveega seonduvat. Nimelt on siin üks selline punkt, kus on kirjas: "Lähtudes ettevaatuspõhimõttest ja elukeskkonda oluliselt halvendava tegevuse lubamatusest, ei luba põhjavett ohustavat uurimistegevust".** Minu küsimus teile on, et kas teie keskkonnaministriks oleku ajal võiks see tähendada seda, et ühtegi uuringupuurauku, geoloogilist uuringupuurauku üldse ei rajata või kui siiski mõni, siis millised on need kriteeriumid, kus teie arvates see oht põhjaveele ilmselgelt algab. Aitäh!

Keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus

VASTUS: Aitäh! Endise keskkonnakomisjoni esimehena on teil kindlasti parem järjepidamine, kui mitu korda veeseadust tõepoolest muudetud on ja kas sada korda on juba täis või on veel pisut minna. Samas on see ka tõsi, et kui üks või teine säte on ajale jalgu jäänud, nagu näiteks siin konkreetselt väetamispiiranguid puudutavast juttu oli, siis mõistlik on ta üle vaadata, ega kivisse raiutud seadusi meil ju pole. **See põhimõte, et uuringuid, mis võivad ohustada ja seada ohtu Eesti inimeste põhjaveega varustatuse või üldse Eesti põhjaveevarud, et selliseid uuringuid lubada ei või.** See on põhimõte mitte ainult minu keskkonnaministriks oleku ajal, vaid see on läbiv põhimõte olnud kõikide keskkonnaministrite ajal. Ma küll väga loodan ja olen päris kindel, et see jääb ka nii edaspidi. Põhjaveevaru on asi, millega tõenäoliselt ükski keskkonnaminister kuidagi mängida ei saa ega tohi ja see on ka põhjus,

miks tõepoolest toosama punkt meie uude valitsusliidu leppesse kirja sai. Õigupoolest on põhjus ju selles, et mingil põhjusel on Ida-Virumaal ja Lääne-Virumaal, Virumaal kokku, uuesti kuidagi kuhjumas need pinged või keegi neid pingeid kogu aeg käib ja õhutab, et kohe-kohe algab Virumaal fosforiidi kaevandamine. Valitsus ei saa käituda kuidagi teistmoodi, kui me peame need pinged veel kord maha võtma ja üle kordama seda, mis on teada juba ka praegu, **et põhjavett kahjustavaid ei uuringuid ega kindlasti ka mitte kaevandustegevust Eestis lubada ei tohi. Nii et see otsus, millal üks uuring põhjavett kahjustada võib, ei ole mitte poliitiline otsus, seda otsust saavad ja peavad tegema eksperdid** ja ka nemad lähtuvad sellest, et ettevaatuspõhimõtte keskkonna valdkonnas on läbiv põhimõtte ja peab sellest lähtuma.

Aseesimees Laine Randjärv

Reglemendi järgi, hea kolleeg Marko Pomerants, antakse kohapeal registreeritud küsimuste osas võimalus ühe küsimuse küsimiseks. Aga ma annan siis sõna Lembit Kaljuveele. Palun!

Lembit Kaljuvee

KÜSIMUS: Aitäh, proua juhataja! Ma püüan Markot aidata võib-olla. Ma ei tea, kas ma saan nüüd pihta, aga Marko tahtis ilmselt öelda seda, et tegelikult Eesti Vabariik selle 22 aasta jooksul on uurimustesse äärmiselt pealiskaudselt suhtunud. Tegelikult meil puudub konkreetne uurimistöõde läbiviimise süsteem ja isegi organisatsiooni selleks ei ole. Me põhimõtteliselt ei tee oma maavarade baasuuringuid millegipärast riigi poolt ja geoloogide, teadlaste jutu järgi asi on väga laokil. See selline umbmäärane lause seal koalitsioonilepingus lisas veel segadust juurde. Võib-olla selgitate mõne sõnaga, kuidas need asjad planeeritud teil on?

Aitäh!

Keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus

VASTUS: Aitäh, hea küsija! Selgitust põgusalt sain ma anda juba ka eelmisele küsimusele vastates. **Geoloogidest saan ma täiesti aru, nende huvi uurida on loomulikult täiesti mõistetav. See on nende elukutse, amet ja nad on sellele pühendunud ja kuidagi teistmoodi ei saagi see olla. Küll aga ei ole ka geoloogide huvi kindlasti see, et nende uuringute käigus võiks ühe piirkonna põhjaveevaru täielikult saada rikutud või veel hullem, muutuda täiesti kasutuskõlbmatuks. Nii et veel kord: see põhimõte, et põhjavett kahjustada või ohustada võivaid uuringuid Eestis ei lubata, see on läbiv põhimõte. See ei ole miski uus põhimõte, sellest tuleb lähtuda ja lähtub kindlasti ka see valitsus, mis teie ees täna ametisse asub.** Aitäh!